

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення збалансованості місцевих бюджетів» (реєстр. № 5693 від 22.06.2021), внесений народними депутатами України Васильченко Г. І., Цабалем В. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Метою законопроекту є підвищення збалансованості місцевих бюджетів та рівня контролю за бюджетними коштами, а також загальне вдосконалення бюджетних процедур.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України у наступних бюджетних періодах.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Законопроект матиме вплив на видаткову частину державного і місцевих бюджетів у наступних бюджетних періодах. Водночас визначити вартісну величину впливу законопроекту на показники бюджетів неможливо, оскільки до законопроекту не надано відповідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Прийняття законопроекту не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України у поточному бюджетному періоді, проте потребуватиме таких витрат у наступних бюджетних періодах.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якими: до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки); якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000A2FE2E00D1248B00

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 10.11.2020 12:52:22 по 10.11.2022 12:52:22

Міністерство фінансів України

04330-03-2/21154 від 06.07.2021

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом, зокрема, пропонується збільшити на 10 % (з 35 % до 45 %) відрахування коштів державного дорожнього фонду на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах та відповідно зменшити відсоток відрахувань фонду (з 60 % до 50 %) на розвиток автомобільних доріг загального користування державного значення.

Також не надано фінансово-економічних розрахунків щодо вартісного впливу положень законопроекту на показники бюджету.

Водночас повідомляємо, що у 2021 році за рахунок коштів спеціального фонду державного бюджету за бюджетними програмами Укравтодору за КПКВК 3111020 «Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення» та за КПКВК 3131090 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах» передбачається спрямувати 37 030,5 млн грн та 21 402,82 млн грн відповідно (показники розпису Державного бюджету України на 2021 рік зі змінами).

Щодо доцільності прийняття законопроекту в частині змін до статті 24-2 Кодексу варто отримати позиції центральних органів виконавчої влади, до повноважень яких належать формування і реалізація державної політики у сфері дорожнього господарства та управління автомобільними дорогами загального користування державного значення.

Також законопроектом пропонується внести зміни до статті 89 Кодексу в частині здійснення з бюджетів міських, селищних, сільських рад видатків на ліцеї (на сьогодні – з міських бюджетів міст з населенням більше 50 тисяч) і до статті 102³ Кодексу в частині здійснення за рахунок коштів освітньої субвенції видатків на дошкільні підрозділи, відділення, групи спеціальних шкіл, дитячих будинків, навчально-реабілітаційних центрів.

Статтями 89 – 90 Кодексу встановлено, що фінансування ліцеїв, засновниками яких є міські ради міст з населенням більше 50 тисяч, здійснюється з бюджетів міських територіальних громад; ліцеїв, засновниками яких є обласна рада, – з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів.

Указане відповідає Закону України «Про повну загальну середню освіту», яким передбачено, що рішення про утворення комунальних ліцеїв як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи репрофілювання (зміну типу), розвиток мережі комунальних ліцеїв приймають та забезпечують Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні та міські ради (міст з населенням більше 50 тисяч).

Тому пропозиція щодо здійснення з бюджетів міських, селищних, сільських рад видатків на ліцеї не може бути підтримана.

Щодо фінансування дошкільних підрозділів, відділень, груп спеціальних шкіл, дитячих будинків, навчально-реабілітаційних центрів за рахунок коштів освітньої субвенції повідомляємо, що освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти. Тобто суть освітньої субвенції – це оплата послуги з надання повної загальної середньої освіти у різних типах закладів освіти.

У зв'язку з цим пропозиція щодо спрямування освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на оплату послуг з надання дошкільної освіти не може бути підтримана.

Крім того, законопроектом пропонується віднести до видатків, що здійснюються з державного бюджету, визначених статтею 87 Кодексу, видатки на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян, пільги з послуг зв'язку, інші передбачені законодавством пільги, виключивши відповідні положення зі статті 91 Кодексу.

Джерелами здійснення видатків, зокрема таких, що визначаються функціями держави і можуть бути передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності, статтею 83 Кодексу визначено кошти місцевих бюджетів, у тому числі трансферти з Державного бюджету України.

До трансфертів, що надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам, належать, зокрема, субвенції на здійснення програм соціального захисту, однією з яких до 2016 року була субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг та на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян.

В умовах поглиблення процесу децентралізації влади та розширення повноважень органів місцевого самоврядування одним із ключових завдань є наближення фінансування послуг до рівня, де вони надаються.

З огляду на це, змінами до Кодексу з 01.01.2017 видатки на надання пільг з оплати послуг зв'язку, безоплатного проїзду у громадському транспорті тощо включено до визначених статтею 91 цього Кодексу видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів.

Під час прийняття рішення щодо виділення з місцевих бюджетів коштів на відповідні програми і заходи місцеві органи самостійно визначають обсяги необхідних видатків та порядок їх використання.

Отже, відшкодування вищезазначених витрат має розглядатися відповідними місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування за рахунок коштів, виділених на цю мету з відповідних місцевих бюджетів, і змінювати джерело фінансування цих витрат є недоцільним.

Ураховуючи вищевикладене, проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення збалансованості місцевих бюджетів» Мінфіном не підтримується.

**Перший заступник Міністра
фінансів України**

Денис УЛЮТІН